

1979. évi 19. törvényerejű rendelet

a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás kihirdetéséről

(A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa csatlakozási okiratának letétbe helyezése az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkáránál 1979. évi július hó 19. napján megtörtént. A Megállapodás a Magyar Népköztársaság tekintetében 1979. évi augusztus hó 18. napján lép hatályba.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Genfben 1957. évi szeptember hó 30. napján kelt, a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodást e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar fordítása a következő:

„Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR)

SZERZŐDŐ FELEK

ÓHAJTVA a nemzetközi közúti szállítások biztonságának növelését

MEGÁLLAPODTAK a következőkben:

1. Cikk

Ennek a Megállapodásnak értelmében

- a) „jármű” a gépkocsi, a nyergesvontató, a pótkocsi és a félpótkocsi - mint azt az 1949. évi szeptember 19-én kelt Közúti Közlekedési Egyezmény 4. Cikke meghatározza -, kivéve a valamely Szerződő Fél fegyveres erőinek tulajdonában vagy rendelkezése alatt álló járműveket;
- b) „veszélyes áru” olyan anyag és tárgy, amelynek nemzetközi közúti szállítását az A. és B. Melléklet tiltja, vagy csak bizonyos feltételek mellett engedi meg;
- c) „nemzetközi szállítás” minden olyan szállítás, amelyet az a) pontban meghatározott járművekkel legalább két Szerződő Fél területén hajtanak végre.

2. Cikk

- 1. Azok a veszélyes áruk, amelyeknek szállítását az A. melléklet megtiltja, a 4. Cikk 3. pont rendelkezéseinek fenntartása mellett nemzetközi szállítás tárgyát nem képezhetik.
- 2. Egyéb veszélyes áruk nemzetközi szállítására megengedett, ha:
 - a) a szóban forgó árura, különösképpen annak csomagolására és bárcázására az A. Mellékletben előírt feltételeket és
 - b) a szóban forgó árut szállító jármű szerkezetére, felszerelésére és közlekedésére a B. Mellékletben előírt feltételeket a 4. Cikk 2. pont rendelkezéseinek fenntartása mellett teljesítették.

3. Cikk

Ennek a Megállapodásnak a mellékletei a Megállapodás elválaszthatatlan részét képezik.

4. Cikk

- 1. A Szerződő Felek fenntartják maguknak azt a jogot, hogy veszélyes árunak a saját területükre belépését, a szállítás biztonságán kívül, egyéb okokból is szabályozhassák vagy megtilthassák.
- 2. Azok a járművek, amelyek ennek a Megállapodásnak a hatálybalépésekor valamely Szerződő Fél területén üzemben voltak vagy amelyek a hatálybalépést követő két hónapon belül kerültek forgalomba, veszélyes áruk nemzetközi szállítására a hatálybalépés napjától számított három évig akkor is használhatók, ha szerkezetük és felszerelésük nem felel meg teljesen a szóban forgó szállításra a B. Mellékletben előírt

követelményeknek. A B. Melléklet különleges rendelkezései azonban ennél rövidebb határidőt is megállapíthatnak.

3. A Szerződő Felek fenntartják maguknak azt a jogot, hogy két vagy többoldalú külön megállapodással megegyezzenek abban, hogy területükön egyes veszélyes áruk - amelyek nemzetközi szállítását a jelen Megállapodás megtiltja -, meghatározott feltételek mellett nemzetközi szállítás tárgyát képezzék, vagy - amelyeknek nemzetközi szállítását a jelen Megállapodás csak különleges feltételek mellett engedi meg -, a Megállapodás mellékletei által előírt feltételeknél kevésbé szigorú feltételek mellett képezhessék nemzetközi szállítás tárgyát. Az e pontban említett két- vagy többoldalú külön megállapodásokat közölni kell az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkárával, aki azokat közli azokkal a Szerződő Felekkel, amelyek nem részesei ezeknek a megállapodásoknak.

5. Cikk

A Megállapodás hatálya alá tartozó szállításokra a közúti közlekedést, a nemzetközi közúti szállítást, illetőleg a nemzetközi kereskedelmet általában érintő belföldi és nemzetközi előírások továbbra is érvényesek.

6. Cikk

1. Az Európai Gazdasági Bizottság tagországai, valamint e Bizottság hatásköri szabályzatának 8. §-a értelmében a Bizottságban tanácskozási joggal részt vevő országok a Megállapodásban oly módon válhatnak Szerződő Felekké, hogy

- a) a Megállapodást aláírják,
- b) a Megállapodást megerősítik, azt követően, hogy azt a megerősítés fenntartásával írták alá,
- c) a Megállapodáshoz csatlakoznak.

2. Azok az országok, amelyek az Európai Gazdasági Bizottság hatásköri szabályzata 11. §-a alkalmazásaként e Bizottság bizonyos tevékenységében részt vehetnek, a Megállapodás hatálybalépése után csatlakozással Szerződő Felekké válhatnak.

3. A Megállapodás 1957. december 15-ig aláírásra nyitva áll. Ez időpont után a Megállapodáshoz csatlakozni lehet.

4. A megerősítés vagy a csatlakozás az erről szóló okmánynak az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárával való letétbe helyezésével történik.

7. Cikk

1. Ez a Megállapodás azt a napot követő egy hónap elteltével lép hatályba, amelyen a 6. Cikk 1. pontjában említett - a Megállapodást a megerősítés fenntartása nélkül aláíró vagy a megerősítésről vagy csatlakozásról szóló okmányt letétbe helyező - országok száma az ötöt eléri. A Megállapodás mellékleteit azonban csak a Megállapodás hatálybalépését követő hat hónap eltelte után alkalmazzák.

2. Az olyan ország tekintetében, amely ezt a Megállapodást azt követően erősíti meg vagy csatlakozik hozzá, amikor a 6. Cikk 1. pontjában említett országok közül öt a Megállapodást a megerősítés fenntartása nélkül már aláírta, illetőleg a megerősítésről vagy csatlakozásról szóló okmányt letétbe helyezte, a Megállapodás azt a napot követő egy hónap elteltével lép hatályba, amikor ez az ország a megerősítésről vagy csatlakozásról szóló okmányt letétbe helyezte. A Megállapodás mellékletei erre az országra - ha a mellékletek ezen a napon már hatályban vannak -, ugyanebben az időpontban válnak érvényessé, vagy - ennek hiányában - azon a napon, amikor a mellékletek a jelen cikk 1. pontjának rendelkezései értelmében érvényessé válnak.

8. Cikk

1. Ezt a Megállapodást bármelyik Szerződő Fél az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkárához intézett értesítéssel felmondhatja.

2. A felmondás attól a naptól számított tizenkét hónap elteltével válik hatályossá, amikor a Főtitkár az erről szóló értesítést megkapta.

9. Cikk

1. Ez a Megállapodás hatályát veszti, ha a hatálybalépése után tizenkét egymást követő hónapon át a Szerződő Felek száma ötnél kevesebb.

2. Amennyiben a veszélyes áruk szállításának szabályozása tárgyában az egész világra kiterjedő megállapodás jön létre, a jelen Megállapodásnak minden olyan rendelkezése, amely a világmegállapodás valamely rendelkezésével ellentétes, ennek a megállapodásnak hatálybalépése napjával a jelen Megállapodásban részes azon Szerződő Felek közötti jogviszonyban, amelyek a világmegállapodásnak is Szerződő Feleivé váltak, automatikusan érvénytelenné válik, és helyébe a világmegállapodás megfelelő rendelkezése lép.

10. Cikk

1. Bármely ország a Megállapodásnak a megerősítés fenntartása nélkül történő aláírásakor, a megerősítésről vagy csatlakozásról szóló okmány letétbehelyezésekor vagy bármely későbbi időpontban az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárához intézett bejelentéssel közölheti, hogy melyek azok az általa nemzetközi síkon képviselt területek vagy területrészek, amelyekre ennek a Megállapodásnak a hatálya kiterjed. A Megállapodás és mellékletei a bejelentésben említett területre, illetőleg területekre nézve attól a naptól számított egy hónap eltelte után válnak alkalmazhatóvá, amikor a Főtitkár a bejelentést megkapta.

2. Minden ország, amely a jelen cikk 1. pontjának megfelelően nyilatkozatot tett, amelynek folytán ennek a Megállapodásnak a hatálya olyan területre is kiterjed, amelyet nemzetközi síkon ez az ország képvisel, a Megállapodást erre a területre nézve a 8. Cikknek megfelelően külön felmondhatja.

11. Cikk

1. A Megállapodásnak értelmezése vagy alkalmazása tekintetében két vagy több Szerződő Fél között lekeletkezett minden vitát lehetőség szerint a vitában részes Felek közötti tárgyalás útján kell rendezni.

2. A tárgyalás útján nem rendezett vitás kérdést a vitában részes Szerződő Felek bármelyikének kívánságára választottbírói eljárásnak kell alávetni és egy vagy több választottbíró elé kell terjeszteni, akiket a vitában részt vevő Felek kölcsönös megegyezéssel választanak. Ha a vitában részt vevő Felek a választottbírói eljárásra irányuló kívánság kinyilvánításának napjától számított három hónapon belül a választottbíró vagy választottbírák kiválasztásában nem tudnak megegyezni, a vitában részes bármely Fél kérheti az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkárát, hogy egyetlen bírót jelöljön ki; a vitás ügyet döntés végett ahhoz a bíróhoz kell terjeszteni.

3. A 2. pont rendelkezései szerint választott vagy kijelölt bíró, illetőleg bírák döntése a vitában részes Szerződő Felekre kötelező.

12. Cikk

1. Bármelyik Szerződő Fél e Megállapodásnak aláírása, megerősítése vagy az ahhoz történő csatlakozás alkalmával kijelentheti, hogy a 11. Cikk rendelkezéseit nem tekinti magára nézve kötelezőnek. A 11. Cikk rendelkezései a többi Szerződő Felet sem kötik azokkal a Szerződő Felekkel szemben, amelyek ilyen fenntartással éltek.

2. Az a Szerződő Fél, amely a jelen cikk 1. pontjának megfelelően fenntartással élt, ezt a fenntartást az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkárához intézett értesítéssel bármikor visszavonhatja.

13. Cikk

1. A Megállapodás hatálybalépését követő három év után, az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkárához intézett jegyzékben, bármely Szerződő Fél a Megállapodás szövegének felülvizsgálására értekezlet összehívását kérheti. A Főtitkár a kérelemről a Szerződő Feleket értesíti és ha értesítése keltétől számított négy hónapon belül a Szerződő Feleknek legalább egynegyede közli, hogy ehhez a kérelemhez hozzájárul, a Főtitkár összehívja az értekezletet.

2. Az értekezletnek az 1. pontban foglaltak szerinti összehívásáról a Főtitkár a Szerződő Feleket értesíti és felkéri, hogy három hónapon belül terjesszék elő azokat a javaslatokat, amelyeknek tárgyalását kívánják az értekezleten. A Főtitkár, legalább három hónappal az értekezlet megnyitásának napja előtt a Szerződő Feleknek megküldi az értekezlet ideiglenes napirendjét és ezeknek a javaslatoknak a szövegét.

3. A Főtitkár a jelen cikknek megfelelően összehívott értekezletre meghívja a 6. Cikk 1. pontjában említett országokat, valamint azokat az országokat, amelyek a 6. Cikk 2. pontjának alkalmazása folytán Szerződő Felekké váltak.

14. Cikk

1. A Megállapodás mellékleteihez bármelyik Szerződő Fél - a 13. Cikkben foglalt felülvizsgálati eljárástól függetlenül - módosítást javasolhat. A módosítás szövegét az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkárának kell megküldeni. A mellékleteknek a veszélyes áruk fuvarozására vonatkozó más nemzetközi megállapodásokkal való egyeztetése érdekében a Főtitkár maga is javasolhat módosításokat.

2. A Főtitkár az 1. pontnak megfelelően előterjesztett javaslatot valamennyi Szerződő Félnek megküldi és a 6. Cikk 1. pontjában jelzett többi országnak is tudomására hozza.

3. A mellékletekhez javasolt minden módosítást elfogadottnak kell tekinteni, hacsak a Szerződő Feleknek legalább egyharmada, vagy - ha a harmadrész ötnél több - közülük legalább öt attól a naptól számított három hónapon belül, amelyen a Főtitkár a módosítást továbbította, nem közölte írásban a Főtitkárral, hogy a módosító javaslatot ellenzi.

Ha a módosító javaslatot elfogadottnak kell tekinteni, akkor az valamennyi Szerződő Fél tekintetében további három hónap eltelte után lép hatályba az alábbi esetek kivételével:

a) mindazokban az esetekben, amikor az 1. Cikkben említett más nemzetközi megállapodások is hasonlóan módosultak, vagy feltehetően módosulnak, az említett módosítás a Főtitkár által oly módon meghatározott határidő eltelte után lép hatályba, hogy ez a módosítás és más megállapodások már elhatározott vagy várható módosítása lehetőség szerint egyidejűleg léphessen hatályba, az ilyen határidő azonban egy hónapnál rövidebb nem lehet;

b) a Szerződő Fél az általa javasolt módosítás előterjesztésének alkalmával indítványozhatja a módosítás hatálybalépését 3 hónapnál hosszabb időtartamra.

4. A Főtitkár a lehető legrövidebb időn belül közli a Szerződő Felekkel és a 6. Cikk 1. pontjában említett országokkal mindazokat az ellenvetéseket, amelyeket a Szerződő Felektől a javasolt módosítással szemben kapott.

5. Ha a mellékletekhez javasolt módosítás nem tekinthető elfogadottnak, azonban legalább egy olyan Szerződő Fél, amely nem volt a módosító javaslat előterjesztője, a Főtitkárral írásban közölte, hogy a javaslattal egyetért, a Főtitkár a Szerződő Felek és a 6. Cikk 1. pontjában említett valamennyi ország részvételével - a jelen cikk 3. pontjában a javaslattal szembeni ellenvetés megtételére előírt három havi határidőt követő három hónapon belül - értekezletet hív össze. A Főtitkár erre az értekezletre meghívja:

a) a fuvarozási kérdésekben illetékes nemzetközi kormányközi szervezetek,

b) a veszélyes áruknak a Szerződő Felek területén végzett szállításával közvetlenül összefüggő tevékenységet folytató nem kormányközi nemzetközi szervezetek képviselőit.

6. Minden módosítás, amelyet az 5. pont értelmében összehívott értekezleten a Szerződő Feleknek több mint a fele elfogadott, az értekezleten résztvevő Szerződő Felek többsége által elhatározott eljárásnak megfelelően lép hatályba, mindegyik Szerződő Félre nézve.

15. Cikk

A 13. és 14. Cikkben előírt értesítéseken felül az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkár a 6. Cikk 1. pontjában megjelölt országokat, valamint azokat az országokat, amelyek a 6. Cikk 2. pontja értelmében váltak Szerződő Félle, értesíti;

a) a 6. Cikknek megfelelően történt előírásról, megerősítésről és csatlakozásról,

b) azokról az időpontokról, amelyekben ez a Megállapodás és annak mellékletei a 7. Cikk értelmében hatályba lépnek,

c) a 8. Cikknek megfelelő felmondásról,

d) a Megállapodás hatályának a 9. Cikk szerint történő megszűnéséről,

e) a 10. Cikknek megfelelően kapott értesítésről és felmondásról,

f) a 12. Cikk 1. és 2. pontjának megfelelően kapott nyilatkozatról és közlésről,

g) 14. Cikk 3. és 6. pontjának megfelelően javasolt módosítások elfogadásáról és hatályba lépésük időpontjáról.

16. Cikk

1. A jelen Megállapodás Aláírási Jegyzőkönyvének érvénye, hatálya és érvényességi időtartama a Megállapodásával azonos, azt a Megállapodás elválaszthatatlan részének kell tekinteni.
2. A Megállapodáshoz csak az Aláírási Jegyzőkönyvben felsorolt és a 12. Cikk szerinti fenntartások tehetők.

17. Cikk

A jelen Megállapodás eredeti példányát 1957. december 15-e után az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkáránál kell letétbe helyezni, aki a Megállapodás hitelesített másolatát a 6. Cikk 1. pontban megjelölt mindegyik országnak megküldi.

ENNEK HITELEZŐ alulírottak, akik szabályszerű meghatalmazással rendelkeznek, a Megállapodást aláírták.

KELT Genfben, ezerkilencszázötvenhét évi szeptember hó 30. napján és készült egy példányban, a Megállapodás szövege angol és francia nyelven és a mellékletek szövege francia nyelven; a Megállapodás mindkét szövege egyaránt hiteles.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkárát felkérjük, hogy készítse el a mellékletek hivatalos angol nyelvű fordítását és azt mellékelje a 17. Cikkben említett hitelesített másolatokhoz.”

3. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a csatlakozási okirat letétbe helyezésekor a következő fenntartást tette:

„A Magyar Népköztársaság nem tekinti magára nézve kötelezőnek a Megállapodás 11. Cikkének a kötelező döntőbíráskodásra vonatkozó rendelkezéseit.”

4. § (1) Ez a törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1979. évi augusztus hó 18. napjától kell alkalmazni.

(2) A törvényerejű rendelet végrehajtásáról a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.